

Oświadczenie złożone przez senatora Lucjana Cichosza na 75. posiedzeniu Senatu w dniu 28 kwietnia 2011 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Marka Sawickiego

Szanowny Panie Ministrze.

Jako senator Rzeczypospolitej oraz przewodniczący Związku Zawodowego Rolnictwa „Ojczyzna” zwracam się do Pana Ministra w związku z fatalną sytuacją tysięcy gospodarstw rolnych. Sytuacja ta jest spowodowana wydawaniem przez powiatowe biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odmownych decyzji w sprawie wniosków o przyznanie renty strukturalnej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, pomimo spełniania przez nie kryteriów określonych wyżej wymienioną ustawą.

Według danych agencji, między 1 a 10 września 2010 r. w całym kraju rolnicy złożyli jedenaście tysięcy czterysta sześćdziesiąt trzy wnioski. Do oceny zakwalifikowano dziesięć tysięcy osiemset siedemdziesiąt podań. Sześć tysięcy stu dziewięćdziesięciu rolników otrzymało prawo do renty strukturalnej, ale aż cztery tysiące siedmiuset dwóch rolników znalazło się na listach rezerwowych. W reprezentowanym przeze mnie województwie lubelskim rolnicy złożyli tysiąc osiemdziesiąt cztery podania, z czego negatywnie rozpatrzono dwieście czterdzieści siedem wniosków prawidłowo złożonych przez właścicieli gospodarstw.

Niestety podawane w decyzjach odmownych powody nieprzyznawania rent pozostają w zasadniczej sprzeczności z intencją, która przyświecała uchwalaniu art. 10 wyżej wymienionej ustawy. Trzeba bowiem zauważyć, że minister rolnictwa realizując zapisy art. 29, jak również art. 11 wyżej wymienionej ustawy nie zachował należytej staranności, jeśli chodzi o zagwarantowanie wystarczającej ilości środków na zaspokojenie potrzeb wnioskodawców spełniających kryteria ustawowe. Nie można bowiem za takowe uznać samego wystąpienia do Komisji Europejskiej jedynie o zwiększenie liczby beneficjentów działania „Renty strukturalne” w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, bez wskazywania potrzeby i możliwości przesunięcia środków z innych działań.

Nie można też uznać za wystarczające uzasadnienie kwestionowania efektywności realizacji całego programu w sytuacji, gdy dokonano nieuzasadnionej i nieumotywowanej zmiany i zaostrzenia kryteriów warunków dostępu do programu w trakcie jego realizacji. Uniemożliwiło to zarówno przeprowadzenie skutecznej oceny jego przebiegu, jak i pozbawiło rolników szans na uzyskanie renty w sytuacji, gdy nie mieli praktycznej szansy na dostosowanie się do nowych wymogów.

Tym samym działania ARiMR stanowią naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, określonej art. 32 Konstytucji RP i są też nadużyciem, jeśli chodzi o zasady wyżej wymienionej ustawy, bo nazbyt automatycznie łączą cele mające zostać uzyskane przez działanie „Renty strukturalne” oraz działanie „Ułatwianie startu młodym rolnikom”. Poprzez kolejne zmiany rozporządzenia ministra rolnictwa i rozwoju wsi z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Renty strukturalne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w sposób nieuzasadniony różnicowani są rolnicy spełniający przecież kryteria ustawowe.

Mając powyższe na względzie, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o stwierdzenie, czy działania ARiMR noszą znamiona konstytucyjności, a także, czy w tej sytuacji budżetowi państwa nie grozi fala roszczeń od rolników, którzy pomyślnie przeszli wstępną ocenę kwalifikacyjną, a następnie zostali pozbawieni należących się im świadczeń rentowych.

Proszę również o odpowiedź, czy w obecnym stanie prawnym możliwe jest zaspokojenie potrzeb rolników spełniających kryteria ustawowe z innych środków, a jeśli tak, to jakich i w jakiej wysokości. Proszę wreszcie o wyjaśnienie, czemu rząd i resort rolnictwa nie zdecydowały się na podjęcie bardziej zdecydowanych działań wobec Komisji Europejskiej celem uzyskania zgody na przesunięcie środków w ramach PROW 2007-2013, bądź też uzyskania dodatkowych funduszy na ten cel?

Lucjan Cichosz